

ČITAJTE, KAR VAS ZANIMA
2C
GLAS NARODA
POŠTI NARAVNOST NA DOM
Člankom svet, volaj in praviš

GLAS NARODA

Liš slovenskih delavcev v Ameriki

No. 242. — Štev. 242.

(Telephone: CHelsea 3-1242)

NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 10, 1942 — ČETRTEK, 10. DECEMBRA, 1942

VOLUME L — LETNIK L

PRED VELIKO OFENZIVO V AFRIKI

ŠČASOMA PRIHAJA RAVNOTEŽJE V MOČI V BOJIH V TUNIZIJI. — ZAVEZNIŠKA ZRAČNA SILA Z VSAKIM DNEM NARAŠČA IN VSAK DAN PRIHAJAJO OJAČENJA V MOŠTVU IN VOJNEM MATERJALU, KI JE NA GLO POSLAN PRVIM ODDELKOM, KI SO PRIŠLI NA SVOJE MESTO PREJ, KOT PA JE BILO NAMERAVANO IN PREDNO SO BILI PRAVLJENI NA KONČNI SPLOŠNI NAPAD NA SOVRAŽNIKA

Odkar so bili zavezniški potisnjeni iz Tebourbe, je angleška armada generala Andersona prišla k protinapadu ter ni zavzela samo izgubljenih postojank, temveč je tudi povzročila sovražniku velike izgube.

V Londonu ne polagajo posebno velike važnosti na to, da so bili zavezniški v prvem spopadu pri Tebourbi potisnjeni nazaj, kajti če bi tudi rezerve v ozadju bile dovolj močne, da bi kazalo držati postojanke, je bila vendar dobra strateška poteza umakniti se in držati gorke prelaze, ki so važni za bodoče operacije.

Premoč v zraku je ključ do uspešnega konca bojev v Tuniziji, kajti osiše ima do Tunizije zelo kratko pot z letališč na Siciliji in Sardiniji. Najprej je treba poslati aeroplane na novi kraj operacij, zatem je treba letališča zalagati z bencinom, bombami in drugim potrebnim materijalom. Vse to vzame precej časa, zlasti če so zalagalne postaje v veliki oddaljenosti. Kadar preide armada k splošni napadu, mora imeti vse natančno pripravljeno. Pomisliti pr se mora tudi, da je treba odločilni napad v Tuniziji pričeti ob istem času, ko bo angleška osma armada generala Montgomeryja naskočila armadi feldmaršala Rommela, ki se utrjuje okoli El Agheile.

Včerajšnja poročila iz zavez-

niškega glavnega stana objavljajo le malo vesti. V prednjih vrstah so bile operacije omejene večinoma na proizvodnja. Poročilo med drugim pravi, da je bilo v nedeljo uničenih 20 sovražnih tankov.

United Press poroča, da vojaške operacije zelo ovirajo dež, blato in mraz.

Iz vseh poročil, ki prihajajo s fronte, je razvidno, da so prvi oddelki dospeli na kraj, kjer se ima pričeti velika bitka, predno so jim mogle slediti pomožne čete iz ozadja. In to je tudi vzrok, da so se morali prvi oddelki pri Tebourbi pri prvem spopadu umakniti. In do prvega spopada je prišlo prej, kot pa je bilo nameravano. Sedaj pa more priti do večje in odločilne bitke.

Angleški aeroplani so poglani v beg 50 nemških transportnih aeroplanov, ki so bili na poti v Nemčijo ter so se najbrže vračali iz Afrike, kjer so izkrcali vojake. Izstreljeni so bili trije transportni aeroplani in en spremljevalni aeroplan.

Poročila z ruskega bojišča

Nemci v zagati pred Stalingradom

Ruski letalci so v dveh dneh uničili 68 nemških transportnih aeroplanov, ki so peljali vojaške zaloge nemški armadi, ki je obkoljena pri Stalingradu med Volgo in Donom.

Pri Velikih Lukih so Rusi pobili 6000 vojakov nemške 246. infanterijske divizije.

Armadi pred Stalingradom je Hitler ukazal, da se mora boriti do konca ter zapovedal poveljnikom, da je vstreljen vsak vojak, ki bi se umaknil s svojega mesta.

Polnočno poročilo ruskega vrhovnega poveljstva ne omenja nikakih posebnih pridobitev v včerajšnjih bojih. Vendar pa so Rusi zavzeli zopet neko utrjeno vas pri Velikih Lukih.

V severozapadnem predmestju Stalingrada je bilo ubitih 900 Nemcev, v tovarniškem delu mesta pa so razbili 13 nemških utrjenih stanic. Uničena je bila ena cela nemška infanterijska stotnja.

Prosta vožnja za vojake in mornarje v New Yorku

New York, 8. dec. — Mestni svet je danes sklenil, da se dovoli vojakom in mornarjem prosto vožnjo na podkolnih in nadkolnih vlakih. Odredba je bila sprejeta skoro soglasno.

Turin ognjeno morje

Turin, veliko italijansko industrijsko mesto, kjer se nahajajo velike Fiat tovarne za aeroplane in druge vojne tovarne, so zopet napadli angleški bombniki ter vrgli nanj velikansko množino štiri in devetonskih bomb ter mnogo tisoč vžgalnih bomb.

Noč je bila svetla in letalci so dobro videli celo mesto in razložili tovarne. Takoj, ko so bile vržene prve vžgalne bombe, se je zasvetilo celo mesto. Visoki plameni so celo razsvetljevali oddaljene Alpe.

Koliko aeroplanov je bilo vdeleženih pri napadu, ni bilo sporočeno, toda moralo jih je biti nenavadno veliko, kajti čez Rokavski preliv je bilo slišati nad eno uro ropotanje motorjev aeroplanov, ki so leteli proti Italiji in nazaj. Zračno

ministrstvo poroča, da se samo en bombnik ni vrnil.

Rimski radio poroča, da je bila v Turinu povzročena zelo velika škoda; posebno je bilo porušeni ali poškodovani mnogo hiš v središču mesta, med njimi poslopje vseučilišča in neka bolnišnica.

En angleški bombnik je bil izstreljen in je padel sredi mesta; sedem mož posadke je bilo ubitih.

PORAST INDUSTRIJE V CLEVELANDU

Walter I. Beam, podpredsednik clevelandske trgovske zbornice, je podal poročilo, ki kaže kaj je napravil Cleveland za našo vojno industrijo v enem letu vojne, ali odkar je Japonska zavrtno napadla Ameriko.

Poročilo pravi, da prispeva Cleveland 10 milijonov delovnih ur tedensko, kar je dva milijona več, kot pred Pearl Harborjem.

Industrijalno uposeljevanje, ki stalno narašča že skozi dobo zadnjih 40 mesecev, je pokazalo tekom naše vojne z Japonsko rekordni porastek, ker uposeljenih je bilo vsega skupaj 42 tisoč delavcev in skupno število delavcev v vojni industriji v Clevelandu je sedaj 235 tisoč delavcev.

Delovni teden za povprečnega delavca je 46,1 ur, dasi seveda mnogi delavci delajo po sedem dni na teden, delovni teden pa se je v splošnem podaljšal v clevelandski industriji za približno dve uri tedensko od Pearl Harborja.

Vojna produkcija v Clevelandu predstavlja 75% vse industrije v tem kraju. Vsega skupaj obratuje sedaj okrog 2200 tovarn in tvornic, v katerih se proizvaja sedemkrat toliko, kot se je proizvedlo v clevelandski vojni industriji tekom zadnje vojne.

Plače vojnih delavcev v Clevelandu znašajo osem in pol milijona tedensko, kar je \$1,700,000 več nego leto nazaj.

Pomanjkanje na Poljskem
Vse nezadostne hrane poljski otroci umirajo v velikem številu in še zlasti zaradi tega, ker so prisiljeni nemških vojakom dajati svojo kri.

Neko pismo, ki je bilo skrivaj vtihotapljeno iz Poljske in je prišlo v roke poljski vladi v Londonu, pravi: "Skoro vsi Poljaki smo bolni, ker nimamo dovolj mesa, mesa in drugih potrebnih živil."

Otroci umirjo v velikem številu in živilski položaj je zelo kritičen celo v tako velikem mestu kot je Lvov.

NEMIRI NA BOLGARSKEM

Obsedno stanje v Sofiji. — 500 oseb vrženih v zapor

Iz Londona dne 5. decembra poroča UP, da je bilo v Sofiji proglašeno obsedno stanje in da so takoj prvi dan vrgli v zapor 500 "komunistov" med katerimi se je nahajal baže eden, ki je bil s padobranom poslan v Sofijo. Poročilo izvira od nemške časniške agenture DNB.

Dalje pravi poročilo v newyorškem Timesu, da so aretacije izvršili vojaški oddelki, nakar je bilo obsedno stanje zopet preklicano. Ime padalca, ki je bil o priliki aretacije težko ranjen, ni znano.

Med aretiranimi se nahajajo tudi 50 od policije že prej iskanih oseb in precejšnje število vojakov, obdolženih, da so širili komunistično propagando v vojski. Nadalje trdi DNB, da so bili aretirani komunisti, židje in različne osebe, ki niso bile prijavljene policiji. Do sedmih zjutraj, dokler je trajalo obsedno stanje, prebivalstvo Sofije ni smelo zapustiti svojih domov. Le s posebnim policijskim dovoljenjem so smeli na udico. Vse prometne proge so bile vojaško zasedene, telefonske in brzojavne zveze prekinjene. —JIC.

Stavka v jeklarski tovarni v Johnstownu

R. E. Hough, generalni upravitelj Bethlehem Steel za izdelavo jeklenih plošč v Johnstownu, je dejal, da je zastavilo 1500 delavcev, ker ni bilo mogoče doseči sporazuma glede plače za sedmi dan dela v tednu.

PRIMORSKI SLOVENCI NA SREDNJEM VZHODU

Newyorški Times poroča iz Londona vest dne 5. decembra pod naslovom — Jugoslovani se pridružujejo zaveznikom. Vest je naslednja:

2000 jugoslovanskih vojakov, ki so bili prisilno vpoklicani v vojaško službo v Italiji in bili ujeti od zaveznikov, se zdaj bore proti osišču. To vest je oznanila British Broadcasting Corporation v svoji nemški oddaji za Evropo.

Londoni radio je povedal, da so jugoslovanski vojaki, ki so bili zajeti od zavezniških sil v puščavi, takoj zaprosili, da se jim dovoli, boriti se v zavezniških vrstah proti Nemcem in Italijanom.

ONA časniška agentura poroča iz Londona dne 3. decembra dodaja k gornjem poročilu, da so Jugoslovani zaprosili, da se jih organizirana v poseben jugoslovanski oddelk, ki se bo boril na strani zedinjenih narodov. Ti Jugoslovani so prebivalci province Venezia Julia, katero so Italijani odvzeli Jugoslovanom po prvi svetovni vojni.

Veliko pomanjkanje na Norveškem

Nek odličen norveški zdravnik, ki je prišel v Stockholm, je rekel, da je postalo pomanjkanje živeža na Norveškem tako veliko, da bo čez zimo pomrlo mnogo prebivalstva.

Rekel je, da je zdravila zelo težko dobiti, posebno primanjkuje insulina proti sladkorni bolezni.

Vsled pomanjkanja živeža so Norvežani povprečno zgubili na teži po 50 do 60 funtov.

Nacisti ustrelili 11 oseb v Beogradu

Nemška radio-oddaja je poročala dne 27. novembra, da so glasom brzojavke DNB Nemci ustrelili v Beogradu 11 oseb, obtoženih, da so pomagale komunističnemu pokretu in osnovala sabotažna dela.

Naciji ukazali Italijanom, naj izprazni Sicilijo

London. — Reuterjeva agencija poroča, da je slišala vest, ki je bila podana po radiju iz Moroka in katera pravi, da so Nemci dali Italijanski vrhovni komandi ukaz, da izseli vse civilno prebivalstvo iz Sicilije, ki je strateški otok v Sredozemlju, odkoder bi lahko prišla zavezniška invazija skozi Italijo.

Kakor se je glasilo moroško radijsko poročilo, ki ga je povzela Reuterjeva agencija, bodo postavili na siciljski otok močno vojaško garnizijo, ki bo pod nemškim poveljstvom. — Sicilija leži med glavnimi italijanskim ozemljem in Tunizijo. Nemci imajo že sedaj na otoku močno zračno silo in kakor pravijo poročila, so se Nemci že zelo zamerili prebivalstvu, ki jih mrzi zaradi dominacije, ki jo izvajajo nad temi kraji.

PREDSEDNIK PRAVI, NAJ BI SE DELAVCE IZ VOJNE INDUSTRIJE PO VOJNI TAKOJ SPET UPOSLOILO V NJIH PREJŠNJIH DELIH

Washington. — Predsednik Roosevelt je apeliral na delodajalce, naj pustijo svojim delavcem, da gredo v vojno industrijo, ako imajo priliko ali, če tako želijo, in sicer naj se jim da zagotovilo, da bodo potem, ko v vojni industriji ne bodo več potrebni, spet dobili nazaj svoje staro delo ali službo.

V svoji tozadevni izjavi je predsednik poudaril, da je vojakom, ki so bili vzeti v vojaško službo, zagotovljeno njih prejšnje delo po vojni po posebni, nalašč za to sprejeti postavi. Ista protekcija, je rekel predsednik, bi morala biti nudena civilnim delavcem, ki pomagajo k zmagi s tem, da delajo v vojni industriji in drugih važnih vojnih delih in službah.

(Pittsburski mestni svet je takoj podvzel korake, da se bo uvedlo potrebne ukrepe, po katerih bo mogel vsak mestni delavec, ki bi šel delat v vojno industrijo, imeti zagotovljeno svoje delo po vojni in obenem bi bilo s takim ukrepom tudi zavarovane njegove pokojninske in službene pravice.)

Mr. Roosevelt je podal svojo izjavo pred časnikarji tekom konferencie v Beli hiši, ter je pripomnil, da želi s to izjavo popraviti napačno tolmačenje v tem pogledu, ki je marsikateremu delavcu v vojni industriji vzbujalo strah; spet drugim pa je strah pred izgubo dela po vojni branil, da bi si poiskali delo v vojni industriji.

"En način pridobivanja izurjenih delavcev za vojno industrijo," je rekel predsednik, "je ta, da se takim delavcem sedaj zaposlenim v civilni industriji zagotovi, da bodo ostale vse njih pravice, ki so jih imeli za bodočnost v svojem li."

Vjeti madžarski poročnik Povazai je povedal: "Razpoloženje vojakov je zelo slabo. Vedo, da so bili poslani v Rusijo v gotovo smrt. Kadrski poveljniki so ostali na Madžarskem pod pretvezo, da so potrebni za slučaj splošne vstaje. V resnici pa se aristokrati ne marajo bojevati in v vojno so bili poslani samo rezervisti."

Nek drugi madžarski ujetnik, kaprol Adelbert Kerling je rekel: "Nemci v splošnem samo žele, da bi Madžari izmrli."

KAMPANJA ZA POSOJILLO ZMAGE 9 MILIJARD JE V TEKUI

ALI SE BODO RODOLJUBI NEW YORKA

ODZVALI TEMU POZIVU?

TO JE POZIV NA PATRIOTIZEM NAJVEČJEGA MESTA SVETA

Tekom decembra si mora vaša vlada izposoditi devet milijard dolarjev za vojno. Na tisoče moških in žensk raznih družb z vrednotnicami in bank se je prostovoljno priglasilo odboru posojila zmage, da zberejo sklad.

Prihodnje dni se bo mogoče kateri teh delavcev zgledal pri vas in vam bo razložil pomen Victory 2½% Bondov in drugih vrednotic, ki jih je izdal zakladniški urad Združenih držav, da zadosti vsem zahtevam investitorjev. Ako ga zgrešite, pojdite na banko ali pa k trgovcu z obveznicami.

Mnogo Newyorčanov je že umrlo za našo domovino v tej vojni. Mnogo drugih pa se še bojuje na naših oddaljenih frontah.

Morete pomagati prinesiti zmago bližje s tem, da še danes investirate do vaše zmoglosti.

Pomnite, to je VAŠA dežela. ... VAŠA zadeva ... VAŠA zmaga.

NAJ SE BOJUJE VAŠ DOLAR.

"GLAS NARODA"

VOICE OF THE PEOPLE

Owned and Published by Slavonic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakow, President; Ignace Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

49th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$3. — Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6. —; za pol leta \$3. —;
za tujstvo leta \$10. —; za New York za celo leto \$7. —; za pol leta \$3.50.
Za inostranstvo za celo leto \$7. —; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno sobot., nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

NEMŠKI TRIKOT

Od španske meje, kjer stoji nemška armada, pa do Severnega rta na Norveškem je razdalja 2000 milj. Od Severnega rta do Kavkaza je 2000 milj., od Kavkaza nazaj do španske meje je zopet 2000 milj. V tem trikotu stoji nemška vojska, ki jo priha četrti zima v vojni. V tem trikotu mora Hitler braniti 6000 milj suhe zemlje in morskega obrežja.

Na vsakem posameznem kraju te dolge fronte more priti do kakšnega napada. Na zapadni strani tega trikota ima Anglija še premoč na morju in v zraku. Nemške bojne ladje, razun podmornice, stoje v varnih pristanih po raznih deželah. Na vsakem kraju v Biskajskem zalivu ob meji Francije in Španije ali pa na norveški obali morejo vpasti angleški komandos.

Na vzhodni strani trikota so v teku neprestani boji od skrajnega severa čez ruske planjave do Kavkaskih gora. Tam je vojna, tam je zima; tam je veliko sovraštvo naroda, ki je rajše opustilo vse, kot pa bi kaj prepustil sovražniku.

Južna stran trikota se varno naslanja na nevtraln Turčijo. Zapadno od Turčije se nahajajo zavezniški Nemčije Bolgarska in Rumunsk, dalje proti zapadu pa je Jugoslavija, ki je v odprtem odporu proti Nemčiji; dalje je Italija, ki že omahuje v zvestobi do svoje severne zaveznice, še dalje proti zapadu je francoska obal, ki ni posebno zavarovana in je v stalni nevarnosti pred zavezniškim napadom iz zraka iz Afrike čez Sredozemsko morje.

Hitler mora stražiti šest tisoč milj dolgo fronto, da obdrži svojo moč in oblast. Njemu stoji nasproti močne zavezniške sile, ki se nahajajo na ugodnih krajih in mu morejo zadati hud vdarec.

Vsed Rommelovega poraza v Egiptu, v sed izkrcanja močne ameriške armade v severni Afriki in močne ruske ofenzive imajo zavezniški in tudi podjarmljeni narodi trdo vero v končno zavezniško zmago. Zato imajo tem večji pogum za sabotažo in druga dejanja, ki morejo nacijem mnogo škodovati.

Bliža se čas, ko se bo moral Hitler braniti proti mnogim narodom, ki so trdni v svojem sklepu, da mora biti nemška vojska uničena in nacijska pošast za vedno ubita. Priha čas, ko njegove armade ne bodo več korakale naprej, ampak nazaj. Tedaj bo prišel čas, ko bo prišel nemški narod doma godrnjati in bo v aporu drvil svojo glavo. Nemške železnice, od katerih je odvisno zalaganje nemških armad na raztresenih frontah, so se v treh letih izrabile, železniški vozovi so že napol razbiti.

V takem položaju se nahaja Hitler, ko stopa v četrto leto vojne. Vojno si je želel in izbral sam, toda zime si ni želel. Njegov načrt je bil svoje nasprotnike hitro premagati enega za drugim in v vsaki podjarmljeni deželi najti kvizlinge, ki bodo delali zanj in bodo postavili družbo držav, ki bodo sužnje nemškega rajha.

Vse to pa se ni izpolnilo in po vseh podjarmljenih deželah vre in narodi se upirajo, vodijo guerilsko vojno in sabotirajo, kjerkoli morejo.

Konec Hitlerjevega gospodarstva se bliža, toda predno bo zlomljena njegova vojska, bo treba še mnogo napora, mnogo truda. Prepričani pa smo, da se bodo od sedaj boji vršili v notranjosti Hitlerjevega trikota, ne pa več izven njega. Hitlerjeva moč bo zdrobljena na njegovi zemlji.

In vsa znamenja kažejo to.

Jezujski general umrl

Jezujski general ali poglavar Jezusove družbe Vladimir Ledochowski je včeraj umrl v svoji celici na Borgo Santo Spirito v Rimu, kjer je središče jezuitskega reda.

Ledochowski je bil pred enim mesecem operiran, toda pri njegovi starosti 76 let operacija ni uspela.

Njegova sestra grofica Marija Ledochowska je bila misjonarka v Afriki in je sedaj v teku postopanje za njeno razglasitev blaženosti.

Ledochowski je bil sin z Rusije izgnanega poljskega grofa Antona Ledochowskega, ki je bil kavalerijski častnik v avstrijski armadi. Solal se je na Dunaju in je eno leto študiral pravoslovje na dunajskem vseučilišču, nato pa je stopil v jezuitski red v Tarnovu v Galiciji. Za generala jezuitskega reda je bil imenovan leta 1914.

Mesec zahvale Rusiji

V Greater New Yorku je sedaj v teku velika kampanja, ki se je pričela 19. novembra in bo trajala do 25. decembra, pod imenom "Mesec zahvale Rusiji".

Ta kampanja ima namen zahvaliti se rdeči armadi za njeno junško borbo in njeno pomoč vsem Združenim narodom v boju proti nacizmu in fašizmu.

V dneh od 17. do 19. decembra bodo po newyorških ulicah pobirali prispevke posebno za zdravila, živež in obleko za ruske ranjence in rusko prebivalstvo, ki je v veliki potrebi.

Rusi so vstavili Nemce na njihovem potu za svetovno gospodstvo in vsakdo jim mora biti za to hvaležen ter naj jim svojo hvaležnost izkaže s tem, da te dni po svoji noči prispeva za ruski relief.

BOŽIČ ZA VOJAKE

Rdeči križ pripravlja veselo praznično za naše fante, naj bodo na južnem Pacifiku, sredi pušcave ali v Islandiji.

Skozi temne megle, ki danes zagrinjajo svet, se bo slišal zvok božičnih zvončkov, kjerkoli so nastanjeni ameriški vojaki in mornarji. Na kopnem in na morju, doma in v inostranstvu so delavci Ameriškega Rdečega Križa, od onih najmanjših navzgor, in si prizadevajo na vso moč, da napravijo božične praznike vesele za fante, ki so zapustili svojece v mestih, vaseh in na deželi, da se borijo za svojo domovino v vseh delih sveta.

Ne samo oni, ki po svoji nesreči morajo prebiti božične praznike v bolnišnicah, ampak tudi zdravi vojaki in mornarji, zlasti v nekih delih sveta, bodo živili svoj polni delež posebnih zabav, daril ter božičnih praznikov, ki se sedaj pripravljajo. To priprave Rdečega križa bodo dopolnjevale tradicionalne vzporedne vojske in mornarice.

Klubi Rdečega križa v Islandiji, Veliki Britaniji, Avstraliji in na otokih južnega Pacifika bodo praznična središča za moč na dopustu. Prizadevalo se bo, kar se da, da se ob tej priliki ponudi srečen odmor od vojaške dolžnosti in poda primeren ozračje božičnega in domačega veselja. Tam, kjer je mogoče, se v teh ljubih postavijo in okrasijo božična drevesca, javna shajališča se primerno okrasijo in priskrbi se božična glasila in zabava potom radia. Rekorderji in vzporedni, s sodelovanjem lokalnih talentov.

Božična pojedina ki po starem ameriškem običaju bo vsebovala purana, cranberry sauce in primerne prikuhe, bo na razpolago v klubih Rdečega križa. Kjer puranov ni, bo na mizi nekaj ravno tako dobrega. V vojaških bolnišnicah, kjer se servira v jedilnicah, bodo delavci Rdečega križa skrbeli za namizne dekoracije in druge udobnosti, da se vsakdo počuti kot doma. Za mornarico je bila pripravljena posebna pošiljka 10.000 zavitek za božične jedilne listke, napravljenih od mladinskih članov Rdečega križa, dočim so drugi otroci pripravili drevesca in slična okinčanja in dekoracije za rabo v vseh delih sveta.

Vodstvo Rdečega križa v Avstraliji se je zavzelo za to, da nikak ameriški vojak, mornar, oziroma marinec, ne bo pozabljen ob Božiču. S pomočjo prostovoljnih delavcev se pospešuje pripravljanje božičnih paketov, ki jih zastopniki Rdečega križa razdelijo v vsaki tamošnji postojanki ali bolnišnici. Dela se celo na tem, da tudi fantje na samem bojišču dobijo svoja božična darila.

Omoti bodo vsebovali take

predmete, kot pisalne snovi, igralne karte, šivalne priprave in druge take stvari za osebno rabo, pa bodo vkusno zaviti v božični papir rdeče in zelene barve. Razdelilo se bo več kot 7.000.000 cigaret.

"Naša poglavitna svrha" je bilo rečeno v nedavnem poročilu iz Avstralije, "je storiti vse, da se bodo naši fantje zavestili, da četudi so tako daleč od doma, so še vedno na prvem mestu v srcih svojih ljudi tam doma." Ti omoti bodo kakor kaka darila od doma in mi hočemo zagotavljati, da pridejo pravočasno v njihove roke.

Radi odredbe vojnega departmanta, naperjene proti dopisovanju s strani tujcev z možni v inostranski službi, podružnice Rdečega križa niso sprejele božičnih paketov od posameznikov ali organizacij za pošiljanje preko morja. Department smatra pošiljatev paketov enako pomembno kot pisma. Matere in očetje ter drugi tukaj doma, ki imajo svoje drage v vojski, pa naj bodo zagotovljeni, da Ameriški Rdeči križ — njihov Rdeči križ — stori vse mogoče, da osreči fante z resničnim Božičem, kjerkoli naj se nahajajo.

V Združenih državah samih se pripravljajo božične proslave kakor v minulosti. Zastopniki Rdečega Križa na licu mesta, kakor tudi člani bolnišničnih in odmorih zborov ter tabornih in bolnišničnih svetov pripravljajo lokalne proslave, nudec priliko posameznikom in skupinam, da pokažejo svojo naklonjenost napram fantom v izvežbalstvih in v obalnih ustanovah mornarice. Podružnice Rdečega križa skupaj z mladinskimi člani Rdečega križa se bodo vdeleževale kot po navadi.

Fantje v vojaški službi niso edini, ki prihajajo v poštev za božične priprave Rdečega križa. Ameriški pomladek Rdečega križa se ob Božiču spomni velikega števila mladih ljudi v inozemskih deželah.

Letos so ti mladinski člani spakovali 100.000 daril, vsako izmed katerih vsebuje vsaj 12 predmetov. Odposlana so bila na Anglijo, Irsko, Islandijo, Grenlandijo, Alasko in v dežele Centralne in Južne Amerike. Tam se bodo razdelila zlasti med otroke, ki nteemo biti popolnoma nozabljeni za Božične praznike, ali v najboljšem slučaju bi imeli jako malo. Mnogo tisoč trdih sladic je mladinski Rdeči križ tudi odposlal za razdelitev v onih deželah.

Na Anglijo se je odposlalo 50.000 darilnih omotov za razdelitev ne le med angleške vojne begunce in sirote, ampak tudi med one iz drugih evropskih dežel, ki so našli zavetišča na angleških otokih. Po navadi se vsebina vsakega omota razdeli med večje število otrok tako da se obdari mnogo več jih, kot bi se drugače.

NAŠI VOJAKI PADAJO

Bojak Tom Pavlič v Rittmanu, Ohio, je bil zadnje dni uradno obveščen iz Washingtona, da je njegov 31 letni sin, poročnik Milton Pavlič, padel v bojih nekje na Pacifiku. Mladi Pavlič je izvršil v Annapolisu študije za pomorskega častnika in v Philadelphiji zapuščal ženo, v Rittmanu, O., pa starše in šest sester. Njegovi starši, ki so doma od Blok, imajo v Rittmanu farmo, prej so pa imeli gostilno v Barberotnu.

REVMATISME BOLEČINE

Dobro delotrajno, prijetno toplo s PAIN-EXPELLER — zdravilno mazilo. Na 15 minutov predstavi občutno olajšanje bolečin. Zdravilo je prvi PAIN-EXPELLER in Sildenafil.

PAIN-EXPELLER

JERRY KOPRIVSEK in njegov orkester na ploščah
Tevezinka — Polka
Na pianinab — valček St. M 575
in DUQUESNE UNIVERSITY
TAMBUKICA — St. M 571
Za toz. cenik in cene plošč se obrnite na: JOHN MARSHALL Inc.
443 West 42nd Street, New York

BIVŠI GL. TAJNIK SNPJ TEŽKO POBIT

Čikaški listi poročajo, da je bil dne 1. decembra težko po bit John Verdenbar, bivši glavni tajnik SNPJ, ki že dolgo let vodi paviljon O. Henry Park v Willow Springs, kakih 20 milj južnozapadno od Chicaga.

Obenem je bila pobita njegova žena Margaret. Nesreča se je pripetila, ko sta se Verdenbar in njegova žena peljala v avto in neki drugi avto je spodrsnil na ledu na cesti ter se zaletel v Verdenbarjevo vozilo.

Poročena, ki sta oba že v šestdesetih letih, sta bila odpeljana v bolnišnico.

SMRTNA KOSA

V Waukegan, Ill., je pred nedavnim nagloma umrl rojak John Prehl, star 61 let. Doma je bil iz Lesenega Brda, fara Vrhnika. V Ameriko je prišel leta 1906 v Waukegan, kjer je živel ves čas. Zapuščal enega brata, dve hčeri in enega sina, v starem kraju pa eno sestro.

RAZNE VESTI

London. — Kakor se glasi iz Švice došlo poročilo Reuterjeve agencije, so Nemci zelo poveljili cenzuro v Francijo in posebno je še zabranjeno tudi samo omenjati dogodke v Toulonu, kjer so francoski mornarji sami uničili francosko mornariško floto, kar jo je bilo v tem pristanu, preden so se iste mogli polastiti naciji.

Berlin. — Propagandni minister Goebbels, ki je obenem tudi gauleiter za Berlin in okolice, je izdal strožje odredbe glede zatemitve mesta, kakor je bilo to naznanjeno po berlinskem radiju.

Ottawa. — Tekom zadnjih 3 mesecev se je v Kanadi zvišal program za grajenje ladij za 20 odstotkov in ta program sedaj predvideva porabo 90 milijonov dolarjev za gradnjo vojnih in drugih ladij.

London. — Nemška železnica transportna črta med Srednjo Evropo in južno Grčijo je bila prerezana, ko so guerilci zrušili most čez reko Gorgopotamo, po katerem je držala edina proga v glavno mesto Atene. To poročilo je bilo podano iz grških krogov v Londonu.

ŠIVALKE

dobro delo pri moških klobukih na ziz-zag in malih strojih.

Oglasijo se naj pri:
PANAMA HAT CO.
19 WAVERLY PL., 3rd floor
NEW YORK

RAZGLEDNIK

Piše Anna P. Krasna

Pikre o Hitlerju in Co.

Nemški zakladi.

Nacijski voditelj je govoril delavcem v neki tovarni, ter jih na vso moč spodbujal, da bi bolj pridno delali in proizvedli za nemško vojno masino. Svoj govor je zaključil z vznesenimi besedami, ki so se glasila takole:

"Kadarkoli vam hočejo razdirati agitatorski elementi povedati, da trpite pomanjkanje, se spomnite samo na to dejstvo, da je Nemčija bogata — da, bogata, saj imamo vendar cele zaklade premoga in vsakojakih rudnin pod zemljo. Na vrhu pa imamo tri naše največje zaklade: Hitlerja, Goeringa in Goebbelsa."

Delavci so govor sprejeli molče, le eden se je pri zadnji ugotovitvi glede zakladov oglašil rekoč:

"Bilo bi prekleto ngodneje za nas, ako bi pozicijo naših zakladov obrnili narobe."

Nacijska občutnost.

V nekem listu je imela družina, ki ji je umrl mož in oče natisnjen nekrolog, v katerem je bilo zapisano, da je Bog modro odločil in poklical pokojnega v boljšo življenje.

Naslednji dan so prišli Gestapovci in aretirali vso družino, ter jo poslali v koncentracijsko taborišče na obtožbo, da so javno zabavljali čez razmere in blatili Tretji rajh.

Po dunajsko.

Nemški nacij se je šepet in bahal napram nekemu Dunajčanu.

ALBANCI POŽIGAJO SRBSKE VASI.

Posledice italijanskega ščuvanja.

(JIC.) — Od italijanskih oblasti neštevane albanske tolpe so požgale 31 srbskih vasi in napadle 20 drugih v bližini albanske meje. Prišlo je do pokoljev prebivalstva južnozapadne Jugoslavije.

Jugoslovanski vojaški krogi trde, da so bili pohodi organizirani od albanskega kvizlinga, po imenu Krja, in da je prizadeto ozemlje okolice Kosovske Mitrovice. Polovica prebivalstva požarih vasi je bila poklana, ostali pa so pobegnili v gozdove.

BEGUNCI IZ PORURJA PRIHAJAJO NA ŠTAJERSKO.

Na južno Štajersko je prišlo že polno družin iz Porurja. Zaradi velikega navala so prehranjevalne prilike zelo težke, tako se vsaj pritožujejo v Radgoni in Slovenskih goricah.

najčemu, da je nemška znanost neprekosljiva, ter je našteval vse mogoče stvari, ki jih je zdoprinela svetu in Tretjemu rajhu. Da svoje trditve se bo ovekovečil, je skeptičnemu Dunajčanu povedal, da nemški znanstveniki sedaj izdelujejo premoga bencin in vojno izmleka.

"To, vidiš, je dežela blagoslova in močnan!" je rekel ponosno.

Dunajčan ga je nekaj časa gledal, potem pa je počasi dejal:

"To ni taka reč, — tukaj na Dunaju pa izdelujemo celo polstne nacije iz odpadkov."

Silo za ognjilo.

Nacijski častnik je prišel department trgovino v Hagu na Holandskem in zahteval sornu in naduto, da se mu takoj pokaže, kje se dobe svilene ženske nogavice.

Trgovska uslužbenka, ki jo je nahnul s svojo zahtevo in s pozdravom "Heil Hitler!", je skrla svoj gnjev in mirno odgovorila:

"Bog živi kraljico! Nogavice najdete v četrtem nadstropju, na drugem pultu na levo."

Maslo ali politika.

Neka Dunajčanka je šla na trg, ter spotoma stopila v prodajalno, da kupi maslo in jajca. Vprašala je za osminko funta masla, pa je dobila samo odgovor:

"Ga nimamo."

"Pa mi dajte torej tri jajca."

"Jih nimamo," je spet odgovoril prodajalec.

"No, če že nimate nič enega ne drugega, tedaj mi pa dajte pol duc (oranz)," je rekla ženska.

Prodajalec jo je sumljivo pogledal in dejal: "Ali ste prišla nakupovati ali hočete govoriti o politiki?" — Če nečesa nimamo, zadovoljite se z odgovorom; vsako nadaljnje izpraševanje je protidržavno politično zabavljanje."

Note

PIANO
HARMONIKO
ali
KLAVIR

BREEZES OF SPRING
TIME OF BLOSSOM (Cretin čai)
SLOVENSKI FANTJE
VSE BOM PRODALA
PO JEZEBU
K O L O
OHIO VALLEY
STYLIA POLKA
TAM NA VETNI GREDI
MARIBOR WALTZ
SPAVAJ MILKA MOJA
ORPHAN WALTZ
DEKLE NA VRTU
OJ, MARIČKA, PEGLAJ
BARČICA
MLADI KAPETANE
GREMO NA ŠTAJERSKO
ŠTAJERSKI
HAPPY POLEA
ČE NA TUJEM

35 centov komad
3 za \$1.

MOJA DEKLE JE ŠE MLADA
Po 25c komad:

Narodni pri
KNJAGARNI
SLOVENIC PUBLISHING CO.
116 West 18th St. New York

ZA ZMAGO KUPUJTE VOJNE
BONDE IN ZNAMKE

Dopisov brez podpisa in oznake ne prištevamo. Dopis na četrtno številko naj bo v našem uradu najkasneje v sredo zjutraj.

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopis se nam vedno dobrodojel, ker nam daje vse naše želje in se s njimi naši rojaki tako rekoč med seboj pogovarjajo.

JUGOSLOV. DAN UJEDINJENJA V NEW YORKU

V nedeljo smo praznovali dan ujedinjenja Jugoslovancev v New Yorku. Dasi ravno dvorana ni bila natlačena, vendar pa se lahko reče, da je bila polna in kot se je izrazil član odbora je bilo okrog tri tisoč udeležencev. Meni se jih je videlo manj, vsekakor pa je bila dobra udeležba. To je za časa predstavljaja slikovitih prizorov po slovenskih skupinah, toda ko sem jaz odhajal ob približno osmi uri, so se vedno prihajali gostje, večinoma mladi ljudje, ki jih veseli ples.

Zastopani so bili vsi sloji in tudi uradni zastopniki, kot generalni konzul Rusije, in konzul Čehoslovaške in Poljske, ter, če se ne motim naše nove domovine, ter minister Sava Kosanović. Slovenci so bili dobro zastopani tako na odr. kot v občinstvu in če sem kedaj videl zadovoljne obraze, sem jih v nedeljo. Posamezne skupine so bile vse tako polne, da vem, da same niso moge boljše pričakovati. Vse tako harmonično in pestro, brez vsake prisiljenosti.

Društvo slovenskih moških pevcev "Slovan" je nastopilo, za hrvaškim društvom "Jedinstvo" prvo pod I. Hudetom in drugo pod Blaževičem. Čute je težko izraziti, toda zdela se mi je, kot da prilivajo olja svetilki, katero duši pomanjkanje in slab zrak v izbi. Vsi drugi, "Domovina" v pestrih slovenskih narodnih nošah je povzročala čudovito prijetno sliko in to poudarila z vsem krasnih slovenskih pesmi. Krasno je zapela par kosov tudi Miss Mary Laviso, spremljana na piano po Mr. A. Sandorju, ter zato dobila primerno priznanje od občinstva. Pa to še ni kar vse. Ana Kepić, — saj ste že večkrat čitali o nji, toda kar ste čitali, ni vse nič z užitkom če bi jo poslušali. Po pravici vam povem, da vam to slovensko dekle naliže blaženega zadovolstva v srcu, s svojim ljubkim glasom do tolike mere, da ji res vsakdo mora biti hvaležen, ko jo posluša. Je tako nepriljubljena pevka, kot bi pela

LETINA IN DRUGO

Ze večkrat se mi je namignilo, da naj kaj napišem za list "Glas Naroda." Poleti in v jeseni ni bilo časa, in tudi sedaj ga ni preveč, čeravno nas že zima objema. Letina je bila različna: sena v izobilju, ali težko smo sušili, ker je bilo dežja več kot preveč. Koruza srednja, tako tudi ajda. Krompir slab in je bilo veliko gnilega, radi prevelike moče. Oves tudi srednji, tako da se ne more nobeden pohvaliti s petdesetimi bučji na akro, kakor druge dobre letine. Cena mleku leze po poljevo gori, ali piča za krave pa s hitrostjo brzjava. Jajca imajo zelo poveljno omo, pa zopet kokeši ne razumejo naše zahteve.

Čital sem v listu "Glas Naroda" z dne 13. oktobra da ima človek, ki ima farmo, več denarja za naravo. Se se dobi tu in tam oseba, ki simpatizira z nami kot večnim trpinom. Oglejmo si malo to farmersko prosperiteto. Še v šoli so nas učili, da je rana ura, zlata ura. Ako bi se narava le malo ravnala po tem izreku, potem bi farmerji vsi v zlatu ležali. Bog ne daj te nesreče. Pa saj je ne bode le bodite brez skrbi. Naše ure niso odmerjene kakor v tovarni. Farmer vstane zjutraj še pri luči, neglede na letni čas; dela svoje delo do trdega večera. In tu se ne šteje čezurno delo, pa magari, če je delal 16 ur od zore do mraka. Ne bom rek, da imamo duet priganjačev za hrčkom; delo te samo priganja in narava, ki ne pozna umiritvenja. Seveda, ameriške žerje, navade in obdelava zemlje so vse kaj drugače kakor je bilo v stari domovini.

Zadnje čase čitam v časopisih, kako se bode po vojni laicalno pred sodni stol vse krivice sedanje vojne. Ej, prijatelji, ali se še spominjate, kako se je občasno po časopisih nemškega kaiserja po prvi svetovni vojni? Ali je bil klican in pritrin pred sodni tribunal? Ne, in zakaj ne? Ali ste že slišali, da je v vana vrani izključevali di upajmo, da je bomo vredni. Toliko, kolikor je je, naj bi bilo stokrat pomnoženo. Ne more se pa to zgoditi, če pri najboljši volji ne bomo gledali za njo in si rajši mečemo v zobe očitke iz preteklosti in vidimo zlo že v tem, če se eden ne strinjam. V primeri lahko dobimo vse, za kar gremo: slogo, skupno delovanje, ljubezen in druge prijetnosti in potrebe. Nikdar pa ne bomo prišli do tega, da bi izenačili osebnost človeka. To pa zato, ker je človek tako ustvarjen, da ima voljo, čute, spoznavanje, različne gospodarske višine in nižine, potem spoznavanje dobrega od hudega. Vsak človek ima tudi svoje vrste razsodnosti in vse to preprečuje enotnost skupnega mišljenja. Glavni cilji v vseh fazah so dovolj veliki in svetli in če se po teh glavnih smernicah ravnamo in izročimo, če pod svojo lastno kontrolo, katero nadzira vest, kar se tiče osebnih akcij napram svojem, bližnjemu, bomo približno prišli tako daleč, kat nas je stvarnik namenil v tem življenju.

Nikar pa ne recimo vedoma, ali v navdušenju več kot res moremo. Mi skore ne moremo reči, da bomo mi, če dragi ne bodo, ker vemo, da je to naloga onih doma in ne naša tukaj. Naspete in pomoči moralno in denarno, to je vse, kar mi moremo dati onim v domovini. Prišli jih pa ne moremo, da bi jih sprejeli.

Ignac Musich, Brooklyn, N. Y.

LETINA IN DRUGO

Se ne in ne bo. Viljem je lepo pobasal svojo prijateljico in hajdi v Doorn drva žagat. Njemu je bila deveta brigada, kaj se bo pri zeleni mizi sklenilo. Po mojem skromnem prepričanju bi svetoval, da to stvar prepuščamo Mihajloviču, partizanom ali hostarjem. Ti bodo že po svoje obračunali s krvoloki, brez vsakega tribunala. Le pomagati je treba na en ali drugi način tem borecem za svobodo.

Zopet se nekaj piše o avstrijskem strasilu. Jaz kar ne morem razumeti, da so vrata v to deželo na stečaj odprta vsem intrigantom in nekdanim morilcem. Če pa hoče posten človek, da se ga pripusti, so pa take zapreke! Čital sem, da hoče Oton organizirati nekako divizijo avstrijskih vojakov, seveda, da mu pomagajo na tako zaželjeni prestol. Fant nič ne bo! Kar je še starih privržencev, nimajo nobenega vpliva narod pa noče. Da bi se pa vrnil med Slovane, Bog nas varuj te nadleze. Imamo predobro izkušnje iz preteklosti.

Če bi mi v resnici uspelo dobiti par ducatov nadutežev, jim svetujem, naj se strogo držijo starega vojaškega službenega pravila, da vojak s praznim želodcem bolje teče in lažje prestane bolečine, ko mu je krogla prevrtala trebušno votlino, kakor pa če je sit. To so nas učili nekdani inštruktorji avstrijske vojske. Tudi jaz sem bil toliko "srečen" da sem o ksil dobrote in to kavalirsko postrežbo pri krompirjevoih. Kaj je bilo za zajtrk? Malo črne čorbe, podobno bolj pomijam kakor kavi. Obed bi še bil, ko bi na mesto goveje masti plaval kak kos mesa in kost tako mojstrsko obrana. Vem, da vas je veliko, ki boste brali te vrstice in mi potrdili. Seveda bi bila izjema, če bi nosil pod vratom dve ali tri zvezde kot Herr Zugsführer. Pri naši kompaniji smo imeli za "zim merkomandanta" zagrizenega kot Herr Lacknerja iz Kočevja. To je bilo sekiranje, kadar je pregledoval naše čevlje, če imamo dosti žoljev na podplatih. Meni jih je vedno manjkalo polovica, ne vem zakaj. Da se režim tega sekiranja, se javim, da se mi noge preveč potijo in res dobim komotne čevlje, ker ni bilo treba teh preklicanih žoljev na podplatih. In kadar je bil pregled usnjenih predmetov, ali jermenov, moje se je najbolj svetilo, in zakaj? Rabil sem globin, ali pasto za čevlje, ne pa vosek, ki se razpoka. Za to sem velikokrat slišal opazko: da sem goljuf, ker sem visoko gospodo malo potegnil za nos. Ne bom pozabil drugega dne vojaške službe, ko smo položili prisego cesarju. Pred menoj sta stala dva Ljubljana, ki sta kazala fige le za en čas. Gorje njima, ko bi to videl naš herr hauptmann Gasse, takoj bi bil veleizdajalski proces. Imeli smo tudi pristnega Čeha z imenom Čepelka, kateri je bil naš poročnik, ali strog od sile. Če se kateri ni obračal brzo, kakor je on zahteval, že je padala njegova sablja po zadnjici rekruta in tako smo jo večkrat sami ucvrli brez nje po Golovški gozdi. Kateri je bolj

LETINA IN DRUGO

tek, je dobil še nagrado povrh. Zato so nam rekli vojak pri drugih krdelih, da smo Golovski psi. Ja, to smo bili vojak, da bi se nas še sv. Peter usmilil, ali mož je prestar in nima naočnikov.

Sedaj pa še nekaj, dragi prijatelji. Ker poročila ali dopisi po časopisih nimajo nobenega humora več, vprašam vas, ali ste že katerikrat videli svetniški oči ali naočniki? Jaz še ne, čeravno sem jih videl nebroj v svoji mladosti kot ministiant franciskanske cerkve v Ljubljani. Sedaj pa poslušajte, to je resnična zgodba. Nekoga popoldne me mežnar navede, da navijem cerkveno uro, ki je bila — in mislim, da je še tam — na sprednji strani cerkve. Ko opravi svoje delo, se malo oziram, ker je bilo toliko shrambi — pa saj poznate otročjo radovednost. Odprnem vrata pri veliki shrambi, kri mi zastane. Pred menoj stoji edla vsta naravne velikosti svetnikov, ali vsi brez očal, čeravno so njih brade kazale častljivo starost. Mislim, da bi bilo po meni, ko bi vsaki gledal s štirimi očmi. Nikdar več nisem vtikal svoj nos, kaj je za vrati.

Newyorških obiskovalcev, ki so bili tu na počitnicah, je bilo lepo število, čeravno je bil galoln odmerjen. Ej, ne bojte se za Slovence, oni si že znajo pomagati.

Pretečeni teden je bil hudi mrz in sneg v viharjem, kar ni navade v tem času.

S pozdravom, P. Rodé, Worcester, N. Y.

Razveselite za Božič svojega prijatelja!

Pošljite nam \$2. — in mi mu bomo v Vašem imenu pismeno voščili božične praznike, poleg tega mu bomo pošiljali tudi štiri mesece "Glas Naroda."

Uverjeni bodite, da bo Vašega voščila in božičnega daru resnično vesel.

Uporabite ta naročilni listek

"GLAS NARODA",
216 West 18th St., New York

Pošljite za _____ meseca (cev) "Glas Naroda"

na naslov: _____

Moje ime je: _____

Moj naslov: _____

Tukaj priložim M. O. za \$ _____

Prišnite pošiljati dne _____

Za 4 mesece \$2. —
Za pol leta \$3. —
Za celo leto \$6. —

44-LETNO PREISKUŠNJO

IMA

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

:: AMERICAN FRATERNAL UNION ::

ELY, MINNESOTA

KI IMA

25,000 ČLANOV IN TRI MILJONE

DOLARJEV PREMOŽENJA

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Ameriški Bratski Zvezi, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti bolezni, nesrečam in smrti.

Ako je društvo A.B.Z. v vaši naselbini, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

Kljub temu pa, da so nestrupno čakali otvoritve, ni bila zakasnitev tako dolga in je poznejše predstavljanje odplačalo to zamudo v polni meri in se po predstavljanju plesali veselih in zadovoljnih obrazov. Kolo jih je pisalo toliko nenekrat, da se je pod ogromne dvorane šibil in smo čutili vsak stop takta pod nogami, ko smo stali v krogu ob plesalcih.

Govori niso bili dolgi in ne dolgočasni za občinstvo. O govornikih ne bom na tem mestu povdarjal, vendar se pa lahko reče, da so udarjali precej na strune, ki niso bile v prevelikem nasprotstvu občinstva, kar je potrdil aplavz v toliki meri. Zahteve po jasnosti in po pogledu v prihodnost Jugoslavije so posebno zadele primerno v tarčo čutenja udeležencev.

Kdo ne želi boljše bodočnosti Jugoslovonom? In po mojem mnenju bo slova med seboj v vsakem narodu, kot takem in potem, med narodi Jugoslavije kot takimi neobhodno potrebna za boljšo bodočnost Jugoslavije. Če si vsak izmed plemen uredi svojo hišo, kar najboljšje more, in jo potem pridruži drugim, dobro urejenim hišam bratov, bodočnost mora biti boljša.

Če je tri četrtine vasi urejene na moderni podlagi, preskrajeno zdravstveno, gospodarsko in duševno in ena četrtina še vedno sili v stare navade in se zadovolji z vsem, z vso navlako okrog hiše, nepobeljene hiše, s slamo pokrite, brez dimnika itd., potem vas kot taka ni urejena. Kaj pa potem? Ali naj se vas požre? Ali naj se jo izpopolni po drugih? Ne! Na oboja vprašanja moramo reči ne. Lahko se pa poskušamo dokazati tisti četrtini vasi, da škoduje sama sebi in svojim sosedom s tem, ker noče postaviti sebe v primerno luč z ostalimi vasi, ni, ker v tem, dasi bodo trenutne težkoče, bo odplačana za to v tem, ker je napredek namenjen izboljšanju nje same, oziroma izboljšanje v tistem delu vasi, kjer stoji zanemarjena hiša.

Upajmo, da se najde še več sloge povsod, kjer prebivajo Jugoslovani in obenem pa tu

di upajmo, da je bomo vredni. Toliko, kolikor je je, naj bi bilo stokrat pomnoženo. Ne more se pa to zgoditi, če pri najboljši volji ne bomo gledali za njo in si rajši mečemo v zobe očitke iz preteklosti in vidimo zlo že v tem, če se eden ne strinjam. V primeri lahko dobimo vse, za kar gremo: slogo, skupno delovanje, ljubezen in druge prijetnosti in potrebe. Nikdar pa ne bomo prišli do tega, da bi izenačili osebnost človeka. To pa zato, ker je človek tako ustvarjen, da ima voljo, čute, spoznavanje, različne gospodarske višine in nižine, potem spoznavanje dobrega od hudega. Vsak človek ima tudi svoje vrste razsodnosti in vse to preprečuje enotnost skupnega mišljenja. Glavni cilji v vseh fazah so dovolj veliki in svetli in če se po teh glavnih smernicah ravnamo in izročimo, če pod svojo lastno kontrolo, katero nadzira vest, kar se tiče osebnih akcij napram svojem, bližnjemu, bomo približno prišli tako daleč, kat nas je stvarnik namenil v tem življenju.

Nikar pa ne recimo vedoma, ali v navdušenju več kot res moremo. Mi skore ne moremo reči, da bomo mi, če dragi ne bodo, ker vemo, da je to naloga onih doma in ne naša tukaj. Naspete in pomoči moralno in denarno, to je vse, kar mi moremo dati onim v domovini. Prišli jih pa ne moremo, da bi jih sprejeli.

Ignac Musich, Brooklyn, N. Y.

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, da se poslužujejo —

UNITED STATES
OSIROMA
CANADIAN
POSTAL MONEY
ORDER,
ako je vam le priročno

SLOVENCI! KUPUJTE VOJNE BONDE REDNO!

BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

slovenska društva so naprosila, da tega dne ne prirejajo svojih zabav, temveč se vdeležijo zabave za rusko pomoč.

Program te zabave in vse drugo bo še pozneje objavljeno.

Pripravljalni odbor!

DOLGOLETEN NAROČNIK

(Priloženo vam pošiljam naročnino za "Glas Naroda" za eno leto. Jaz sem že star naročnik že od leta 1904. Seveda ste mi pošiljali list na več krajev, kot v Springfield, Ill., Mt. Olive, Ill., Paris, Ill. in sedaj ta sem v Detroit, Mich. Sem že 70 let star in ga bom držal, dokler še živim. Ako ravno čitam dosti drugih časopisov, kot angleške, nemške in druge slovenske, pa se mi list "Glas Naroda" vedno dopade.

S pozdravom, Matthew Geishek, Detroit, Mich.

Najnovejša izdaja splošno znane slovenske koračnice

SOLDIERS ON PARADE

(MLADI VOJAKI)

Priredil za PIANO HARMONIKO Jerry W. Koprivšek

Cena 40 centov

Naročila lahko pošljete na Slovenio Publishing Co 216 W. 18th St., N. Y. C.

Islandski ribič

ROMAN — Spisal PIERRE LOTI.

25

TRETI DEL.

Krogla žvižga skozi zrak. Silvester postaja in prisluškuje. Brezkončna planjava, pokrita z nežnim, žametnim zelenjem zgodnje pomladi. Nebo je težko, sivo.

Šest oboroženih mornarjev preiskuje blatno stezo, ki pelje med svežimi riževimi polji.

Zopet — zopet isti šum v mirnem zraku. — Oster, brezdolben glas, podoben zateglenemu "dzin" ki tako dobro izraža majhno, zlobno, trdo stvarico, ki leti naglo po zraku in prinese lahko smrti onemu, ki ji pride na pot.

Prvikrat v življenju čuje Silvester to godbo. Sovražne kroglice, ki vam lete nasproti, imajo čisto drugačen glas od onih, ki jih sami izstrelite; strela skoro ni čuti, ker oslabi vsled velike daljave. Tembolje pa se razloči tisti tenak žvižg kovinske kroglice, ki vam prileti mimo ušesa.

In zopet "dzin, dzin." Sedaj padajo kroglice gosto kakor bi deževalo, čisto blizu mornarjev. Čuti je pri vsaki, kadar pade, lahke, kratke "tlask" in tam, kjer je izginila v namočenih, z rižem obsejanih tleh, tam se pokaže vselej majhen vođen curek nad zemljo.

Mornarji se spogledujejo, kakor bi se igrala pred njimi smešna burka.

Kitajci! — Ananiti, Tonkinci, Črnki — za nje so vsi enaki Kitajci.

In kako izrazito vse zaničevanje, vse prezirljivo sovraštvo in vso bojaželjnost, ki je ležala v tem, kako so izgovarjali to besedo: "Kitajci!"

Dve ali tri kroglice še prižvižgajo, silneje nego prej; videti je, kako odskakujejo od tal kakor kobilice v travi. Ves ta svinčen dež je trajal Fomaj eno minuto in že je ponehal. Na veliki zeleni planjavi zavladala iznova molč, in nič se ne gane krog in krog.

Vseh šest mornarjev stoji še na mestu, pokoncu, z napetimi očmi, da bi uganili, od kod je moglo to priti.

Gotovo od tam doli, od onega bambusovega grmovja, ki stoji kakor pernat otok sredi planjave, in tam zadaj je videti na pol zakrite spizaste strehe. Spustijo se v teku tja; njihove noge se vdirajo v namočena riževa polja ali pa zdreče tudi včasih po opolzlih tleh. Silvester teče prvi, ker ima daljše in gibljive noge.

Nobene kroglice več. Rekel bi, da so sanjali.

In kakor so v vseh krajih sveta izvestne stvari vedno iste, vedno enake — sivo, oblačno nebo, sveža barva spomladni na zelenih travnikih, — tako bi bil mislil takrat, da so to francoske trate, po katerih teka vesela mladina z vse drugačnimi nameni, nego smrti v natečaju.

Toda kakor so prihajali bližje se je kazala vedno bolj eksotična finesa bambusovega listja, te krive strehe v vasi so bile vedno bolj tuje, in rumeni ljudje so kazali svoji skrivališki potlačene oblike, spučene od zlobnosti in strahu. Potem so se dvignili z glasnim krikom ter se postavili v dolgo, trepetajočo vrsto, ki je pa bila vendar odločna in nevarna.

"Kitajci!" se mornarji iznova zaničljivo nasmejnijo.

Toda to pot jih je vendar mnogo, preveč! In ko se eden izmed mornarjev obrne, zapazi se drugih, ki so prihajali od zadaj kakor da izvirajo iz trave.

Lep je bil v tem trenutku naš mladi Silvester, zelo lep. Njegova stara babica bi bila ponosna, da ga je videla tako bojevitega. V nekoliko dneh se je bil ves preduradil. Bil je ogorel, glas se mu je izpremenil, in sedaj je bil ta kakor v svojem elementu. V trenutku skrajne neodločnosti, ko so žvižgale kroglice okoli njihovih ušes, bi se bili začeli mornarji skoro umikati. In to bi bilo njihova gotova smrt. Toda Silvester je šilil v naprej. Zgrabil je puško za cev ter bil s kopitom na levo in desno, da so cepali Kitajci kakor snopje. In njemu gre hvala, da se je položaj izpremenil. Tisti strah tista blazna, plašna neodločnost, ki je tako odločilna v teh majhnih, nepravilnih praskah, se je polastila sedaj Kitajcev. Začeli so se oni umikati.

Sedaj je bilo končano. Ležali so. In mornarji so naslajali svoje dobre puške ter streljali za bežeci. Rdeče mlake krvi so ležale po travi, prestreljena trupla so se kopičila iz razbitih črepih so tekli možgani v strugo.

Bežali so sključeni, plažali se po tleh, kakor leopardi. In Silvester je hitel za njimi, dasi je bil že dvakrat ranjen, s sulico v bedro in poleg tega globoko rano na rami. Toda čutil je samo bojaželjnost, tisto opojno, nepremišljeno strast, ki jo rodi krepka kri, ki da navadnim ljudem ponosen pogum, tisti pogum, ki je rodil starodavne junake.

Eden izmed bežecih se je obrnil ter pomeril v zadnjem, čbupnem strahu. Silvester se je ustavil z zaničljivim, ponosnim nasmehom. Pustil ga je, da je izprožil, potem pa se je umaknil na levo, videč, kam je namerjena cev. Toda v trenutku, ko je Kitajec izprožil, se je slučajno nagnila tudi cev v isto stran. Tedaj je začutil Silvester, kako ga je zbadlo v prsih. Razumel je takoj, kaj to pomeni, in še predno je občutil kako bolečino, se je obrnil proti tovarišem ki so prihajali zadaj, da bi jim zaklical, kakor star vojak, tiste navadne besede: "Zdi se mi, da imam dovolj!"

Bil je zasoplen, ker je tekel za beguni in dihal je na vsa pljuča. Sedaj pa je začutil, kako mu prihaja sapa tudi skozi luknjo na desni strani s tistim strašnim piškanjem, ki ga je čutil pri počenem mehu. Hkratu mu je zalila kri usta, na strani je začutil ostro bolečino, ki je postala v nekaj trenutkih strahovita, neizrečna.

Obrnil se je parkrat krog svoje osi, ves v omotici ter skušal njeti sapo. Toda kri, ki ga je v trenutku vsega zalila, ga je dušila. Zvnil se je s težkim padcem v blato.

(Nadstjevanje prihodnjik).

Iz slovenskih naselbin

KRSTITEV

Ker sem resno preobložen z delom in mi primanjkuje časa na vse strani, upam, da mi bo oprosteno, ako se šele po par tednih spomnim na tem mestu veselega in pomembnega večera, v katerem sem našel polno mero užitka v krogu ugledne in spoštovane družine Mr. M. Corel in njihovih, kakor tudi prijateljev njegovega sina Jerija. Prigodila se mi je prvokrat prestopil preteklo leto, in sicer ko sem pokropil mlado truplo pokojnega Lojzeta Corel, ki je našel tako tragično smrt v Twin Lakes, Millford, Pa.

Nerad se spominjam takih tragičnih dogodkov, vendar se pa človeku skoraj vsiljujejo, če vsaj ob misli, kako vsemogočna višja sila, in pa čas celita stare rane, kako vzravnata stare, od tragičnih dogodkov globoko zarezane brazde in ranjenih vztrajata novo, kakor da hočeta popraviti staro krivico.

Tako nekako sem si mislil, ko sem na večer 22. novembra zrl v obrazek krepkega in zdravega prvorojenčka, Mr. in Mrs. Jerry Corel, kateremu je pokojni Lojze najmlajši striček.

Seveda, ta večer se je vršila krstitev tega novega člana človeške družbe. Krstil ga je spoštovani in priljubljeni Rev. Pius J. Petric in sicer za Lojzeta. Pri krstnem kamnu sta ga pa držala Mr. Matija Corel ml., ki si je radi tega svečanega dogodka izposloval posebni dopust pri vojakih, in pa njegova sestra Helena, ki sta seveda obenem oba stric in teta.

Krstna slavnost se je vršila ravno v istih sobah, kjer smo se pred nekaj meseci poslavljali od mladega življenja, in veliko mi je dalo misliti, ko nam je ravno na tem mestu pokazala mlada mati Mrs. Frances Corel novo življenje, katero bi vsaj deloma nadomestilo izgubo prejšnjega. Misli mi prihajajo, in dalo bi se več napisati o tem, vendar pa ne maram in ne morem odpirati še ne začeljenih ran, katere so vsekane v srce gospe Helen Corel nad izgubo ljubljene sina Lojzeta. Zadoštuje mi in srečen sem da sem na ta večer prvokrat videl Mrs. Corel razpoloženo in veselo. No, zakaj bi pa tudi ne bila? Saj je postala prvokrat stara mati, kakor tudi njen soprog Mr. M. Corel stari oče, kar je tudi vesel in srečen dogodek in spoštovanja vreden privesek v človeškem življenju.

Kdor pozna Mrs. Helen Corel, kot gospodinjico in kuharico, si lahko misli, kakšne potrebe smo bili deležni navzoči. Lahko trdim, da miza, na kateri je bilo vsega v preobilju, posebno kar prija našim slovenskim želodecem, ni prav nič zaostajala za kraljevi mizami.

Tudi družba je bila jako zbrana. Poleg drugih prijateljev Corelove družine, katerih imena ne bom našteval, so bili tudi nekateri iz naše skupnosti. Dne 5. dec. je v Glenville bolnišnici preminil dobro poznani rojak Jakob Bobnar, star 67 let. Pokojni je bil doma iz vasi Pužinja pri Devici Mariji v Polju, odkoder je prišel v Ameriko pred 39 leti. Tukaj zapušta žalujočo soprogo Jennie roj. Brajer, štiri sinove in eno poročeno hčer, ki je soproga dr. Wm. J. Lausche.

Po kratki bolezni za srčno hibo je umrla na svojem domu Josephine Levstič, roj. Gorjanc. Pokojnica je bila doma iz vasi Deskla na Primorskem, odkoder je prišla v Cleveland pred 50 leti. Tukaj zapušta žalujočo soprogo, dva sinova, dve hčeri ter brata.

Po dolgi in mučni bolezni je umrla v Glenville bolnišnici Mrs. Paulina Sosa, roj. Lovrenčič, stara 52 let. Zapušta žalujočo soprogo Charlesa ter štiri otroke: Charles Jr., Josepha in Franka ter Therese, omoženo Popoczy, dve sestr. Mary, omož. Pakiš v Minnesoti in Therese, omož. Kerže, soprogo Mr. Fr. Keržeta v New Yorku. Pokojnica je bila doma iz Sodražice na Dolenjskem, kjer zapušta brata Antona in Ivana sestro Frances in veliko drugih sorodnikov.

Dne 3. decembra je naglo preminil na svojem domu rojak John Franz, star 48 let. Bil je rahlega zdravja že od prve svetovne vojne, ko je bil ranjen. Od tistega časa ni bil zmožen za delo. Tukaj zapušta soprogo Pio. Doma je bil iz St. Petra na Notranjskem, kjer zapušta brata in sestro ter več drugih sorodnikov. V Ameriki se je nahajal 29 let.

Dne 2. dec. po dva tedna trajajoči bolezni je na svojem domu umrla dobro poznana Frances Barje, roj. Skebe, v starosti 64 let. Pokojnica je bila doma iz fare Dobernič, Dolenjska.

INVESTIRAJTE V AMERIKO

KUPUJTE
UNITED STATES WAR SAVINGS
BONDS & STAMPS

Slovenske Knjige

LEPA KNJIGA je kulturna poslanka; odprimo ji vrata v naše domove, odprimo ji srce... (Finčgar)

POUČNI SPISI

ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO

(F. J. Kern) — Zvezano
Cena \$2.—

Bodoči državljani naj naročijo knjižice —

"HOW TO BECOME A CITIZEN OF THE UNITED STATES"

V tej knjižici so vsa poljsnila in zakoni za naseljenjce.
Cena 35 centov

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK

Spisal Franjo Duhar. — 278 strani. Trda vez. — Zelo koristna knjiga za vsakega živinorejca; opis raznih bolezni in zdraviljenje; slike.
Cena \$1.50

GOVEDOREJA

Spisal R. Legvart. 145 strani s slikami.
Cena \$1.—

V KREMPLJIH INKVIZICIJE

Spisal Michel Zévaco. Nad vse zanimiv zgodovinski roman iz časa inkvizicije. — 461 strani.
Cena \$2.—

KNJIGARNA Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street

New York City

kamna vas na Dolenjskem, odkoder je prišla sem pred 40 leti. Tukaj zapušta žalujočo soprogo Louisa, dva sinova Josepha in Louisa, hčere Mary Grden, Frances Adler, Rose Prosen in Sophie. Bila je stara mati 16 otrokom.

Obče poznani Frank Pucel z Delavan Rd., je 4 decembra prejel telegrafsko sporočilo, da je njegov brat John Pucel, kateri se je nahajal pri trgovski mornarici že iz za zadnje vojne, zgubil svoje življenje, ko je bila pred kratkim zgubljena barka Halifax. Nezgoda se je zgodila v Lake Allen pri Novi Škottiji. Pokojni je bil star 47 let, ter se je v zadnji svetovni vojni nahajal v ameriški armadi na Francoskem. Doma je bil iz Hrovače pri Ribnici. V Clevelandu zapušta brata in dve sestr. v stari domovini pa brata in sestro.

Nepotrebno trošenje denarja v vojnem času je podzvestna sabotaža. Vojna produkcija potrebuje vaše dolarje, zato kupujte vojne bonde, namesto, da trošite denar po nepotrebnem.

ŽIVI IZVIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v trinajstih dolgih poglavjih opisanih trinajst rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne. Knjiga je verno arhivo našega življenja in trpljenja, in kdor jo prebere bo vedel o Slovencih več kot mu more nuditi katerikoli naše zgodovinsko delo.

13 POGAVLJ — 413 STRANI

V PLATNU VEZANO

Cena \$2. Poština plačana

Po 75c zvezek

Belfegar (Artur Bernede)
Po strani klobuk (Damirovič)

Po \$1 zvezek

Veridicus (Pater Kajetan)
Rudarska balada (Marija Majerjeva)
Pingviniki otok (Anatole France)

Po \$1.50 zvezek

Zločin in kazens (F. M. Dostojevski)

Molitveniki

v krasni vezavi importirane iz starega kraja...

Slovenski molitveniki:

NEBESA NAŠ DOM — (št. 415)

2 1/2 x 4 1/2 inčev — 334 strani

Cena 75c

KVIŠKU SRCE — (št. 355)

2 1/2 x 3 1/2 inčev — 234 strani

v belem celolidu

Cena 75 centov

KVIŠKU SRCE — št. 415

2 1/2 x 3 1/2 inčev — 234 strani

Cena 75 centov

BAJSKI GLASOVI — (št. 488)

2 1/2 x 4 1/2 inčev — 235 strani

vstavi Sv. Krišev Pot

Cena \$1.50

BAJSKI GLASOVI — št. 415

2 1/2 x 4 1/2 inčev — 235 strani

vstavi Sv. Krišev Pot

Cena \$1.50

NEBESA NAŠ DOM — (št. 415)

2 1/2 x 4 1/2 inčev — 334 strani

Cena 75c

NEBESA NAŠ DOM — (št. 415)

2 1/2 x 4 1/2 inčev — 334 strani

Cena 75c

(Ker se nam je posrečilo dobiti te

molitvenike po zelo nizki ceni, jih

tudi moremo prodajati po ceni o-

snačeni ceni. Zaloge pa ni posebno

velika, zato jih naročite čimprej,

da vam bomo mogli s njimi po-

streči.

Angleški molitveniki:

(ZA MLADINO)

KEY OF HEAVEN

fino vezano

v umje vezano

Cena 75c

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.